

* **Dek.** Duoble kvin : *mi havas ~ fin-grojn* ; *~ da homoj* ; *iam la Eklezio ricevis la ~onaĵon de ĉiuj rikoltoj*.

Dekadenco. Komenco de ruinigo, de malfortigo, de malprosperigo : *~o de literaturo* ; *la ~o de la Roma Imperio*. Kp KADUKIGO, AGONIO, KREPUSKO, AŬTUNO. ~1 (ntr). Esti en stato de ~o. ~igl. Igi en staton de ~o : *alkoholo ~igus popolojn*. Kp DEFALI, DEGENERI, KLINIĜI, MALPROGRESI.

Dekagramo. Dek gramoj.

Dekalitro. Dek litroj.

Dekametro. Dek metroj.

Dekano. 1 (K) Unuarangulo de eklezia distrikto, konsistanta el kelke da paroĥoj. 2 (Protestantismo) Administranto de eklezia distrikto. 3 Ĉefprofesoro de universitata fakultato.

dekanti (tr) ☞. Forverŝi likvaĵon el ujo, lasante en ĝi la funde falintaj nnesolvaĵojn.

Deklami. 1 (tr). Laŭte prononci, kun artisme taŭga tono : *~i versojn*. 2 (abs). Per sonoraj senenhavaj frazoj emfaze k patose paroli : *oni multe ~is pri sendependeco Z*.

Deklari (tr). Oficiale aŭ publike sciigi : *en la aldono al la Dua Libro Z ~is, ke li forlasas siajn aŭtorrajtojn pri esp-o* ; *ĉiuj ~is sin kontraŭ la propono*. ~o. Deklaracio.

Deklaracio. Deklaritaĵo : *la ~o de la esp-a Akademio difinas la rolon de la Lingvaj Institucioj*.

* **Deklinacio.** Aro de la modifoj, kiujn en kelkaj lingvoj ricevas substantivo, pronomo aŭ adjektivo laŭ ĝia sekso (genro), nombro k gramatika rolo ; kazaro : *esp-o havas dukazan, k latino seskazan* ~on. ~1 (tr). Eldiri la kazaron de iu vorto.

* **Deklivo.** Oblikva, klinita supraĵo rilate al la horizontalo : *kruta ~o de monto*.

dekolti ☞. Longe boligi en akvo vegetaĵojn por solvi ĝiajn solveblajn substancojn.

Dekolti (tr). Nudigi la kolon, gorĝon aŭ ŝultrojn : *ŝi estis maldece ~ita*.

dekor(ac)i (tr) = dekoracii.

Dekoracio. 1 Artismaj ornamaĵoj de ĉambro, domo, ĝardeno, urbo : *nia standardo estas ~o por niaj kongresoj Z*.

2 Pentritaj toloj prezentantaj vidaĵon de la loko, kie okazas teatra sceno. 3 B = ordeno 2. ~1 (tr). Artisme ornamita salono ~ita per freskoj.

dekremento ☞. Nombro, kiu karakterizas la amortizon de osciloj. **Logaritma** ~o. Logaritmo de l' rilato de la amplitudo de unu oscilo al la sekvanta oscilo.

Dekreto. Oficiala ordono de plej supera ŝtata reganta povo (kontraste al leĝo) : *eldoni ~on*. ~1 (tr). Ordoni per ~o.

* **Dekstra.** Troviganta ĉe la flanko kontraŭa al tiu de la koro : *~a mano*. ~e. Ĉe la ~a flanko : *~e staras statuoj* ; *turniĝu ~en*. ~ano, ~ulo. Persono apartenanta al la konservativaj aŭ reakciaj partioj, kiuj sidas en Parla-mentejo ~e de la prezidanto. **Mal~ulo.** 1 Kiu uzas kutime mal~an manon anstataŭ ~a. 2 Apartenanta al la antaŭenemaj partioj, kiuj sidas mal~e de la prezidanto. ~uma ☞ Δ. Turniganta aŭ volviganta laŭ la direkto de horloĝa montrilo.

dekstrino ☞. Amela gumo.

Delegi (tr). Sendi iun, kiel reprezentanton : *nia societo ~is tri membrojn al la kongreso*. Kp DEPUTI, KOMISI, MISII. ~ato, ~ito. ~ita persono.

Delegacio. Delegitaro.

* **Delfeno.** Mara mambesto el fam. de balenoj (*delphinus*).

delfinio ☞. G. de ranunkolacoj (*delfinium*).

* **Delikata.** 1 Plaĉa per sia altkvalito k nevglareco : *~a manĝo, vino, parfumo, plezuro, esprimo, nuanco, koloro, punto, ridelo* ; *~aj trajtoj, manieroj* ; *~ledaj ŝuoj*. Kp RAFINITA, SUBTILA, NOBLA. Vd POLURI. 2 Neforte k neakre impresanta niajn sentumojn aŭ nian spiriton : *~a fajfo, bruo, tuŝo, paŝo, diferenco, deklivo, vento, kiso* ; *~a sono de l' pluvo falanta sur molan teron B* ; *~a nebulo*. Kp MILDA, DOLĈA. 3 Facile rompebla, facile difektebla : *~a teksaĵo, vazo, aparato* ; *~a kiel aranea reto* ; *feliĉo estus ~a floro* ; *~a aĝo, sano, haŭto*. Kp MALFORTA, MALDIKA. 4 (f) Facile malbonigebla, postulanta subtilan spiriton k grandan zorgon por sukcesi : *mi ne povas diskuti kun virino pri tiel ~a*